

Červen 2013

Vážení spoluobčané,

opět po čase se Vám dostává do rukou další vydání Střítežského zpravodaje. V tomto čísle bychom Vás rádi informovali o akcích, které naši obec v nejbližších termínech čekají, aktivitách a činnostech místních organizací a v neposlední řadě se také dočtete něco z historie naší obce. Zároveň bych Vám velmi rád, za sebe i celý kolektiv obecního úřadu, popřál krásné léto, příjemně strávené dovolené a především mnoho slunečných dní, kterých jsme si od začátku roku příliš neužili.

starosta Petr Machálek

Informace pro občany

Recyklujte s hasiči!

Členové Sboru dobrovolných hasičů ve Stříteži budou provádět ke konci prázdnin v odpoledních hodinách svoz nepotřebné elektroniky (televize, PC monitory, mrazničky, ledničky, pračky, sušičky, myčky, sporáky, trouby, fény, mikrovlnné trouby, vysavače apod.). Po dohodě je možno odvézt elektroniku přímo od Vás na sběrné místo. **Podrobnější informace o termínu svozu Vám budou dodány do poštovních schránek.**

Prázdninový provoz knihovny

Knihovna bude **uzavřena** pro občany v těchto termínech: **18. - 26. července** a **12. - 16. srpna** 2013.

Přeshraniční spolupráce

Projekt „Rozvoj přeshraniční spolupráce prostřednictvím vytvoření sítě aktivní spolupráce základních škol“ stále pokračuje, podrobné informace naleznete na www.zsstritezuct.net a www.obecstitez.cz.

Důležitá sdělení!

- Prosíme občany obce Střítež, aby hlásili jakoukoli změnu týkající se evidence obyvatel, jako jsou svatby, narození dítěte, rozvody a odstěhování.
- Splatnost poplatku za odpady za druhé pololetí je 30. 9. 2013.
- Kdo doposud neuhradil poplatek za odpady za první pololetí, učiňte tak, prosím, co možná nejdříve.

Pozvánka

Sportuje celá rodina!

Vážení občané, také letos pro Vás obec připravila letní slavnost - **Střítežské léto**, která dne **20. 7. 2013** proběhne pod heslem: „**Obec v pohybu a rytmu**“.

V předvečer této akce, tedy v pátek **19. 7. 2013**, se uskuteční sportovní klání od **16. 00 hodin** v areálu sportoviště, do něhož se mohou zapojit celé rodiny, maminky s tatínky i svými ratolestmi, připraveno bude několik disciplín jakými jsou běh, skok do dálky, hod na cíl... Věříme, že se zúčastníte v hojném počtu, přijďte se pobavit, užít si legrace, zdravě si zasportovat. Vyhodnocení této soutěže proběhne následující den na slavnosti obce Střítež, kde se dozvíme, která rodina ve Stříteži je tou nejaktivnější.

Vyzýváme Vás tedy, abyste nezháleli a začali se již teď pilně připravovat ☺!

Z činnosti místních organizací

Klub důchodců

Letošní rok jsme zahájili 9. února 2013, dnes již tradičním Pochováním basy, o tuto akci je vždy velký zájem, sjíždějí se na ni senioři ze širokého okolí. Mezi další aktivity klubu důchodců můžeme zařadit také dva proběhlé turnaje v bowlingu ve Smilovicích. Koncem dubna jsme se zúčastnili brigády u Mánesova pomníku. Na oslavu Dne matek jsme se vypravili do Kulturního domu Trisia v Třinci na představení Operetky. Dne 21. května 2013 proběhlo tradiční „smažení vaječiny“ u rybníků v Černé.

Dále plánujeme dvoudenní zájezd do Javorníku a do Osowky v Polsku, uskuteční se 28. 6. - 29. 6. 2013. Na léto plánujeme turistické výšlapy do okolních Beskyd, termíny budou upřesněny podle počasí. Plán, který jsme si stanovili pro letošní rok, je k dnešnímu dni splněn beze zbytku.

Za Klub důchodců jednatelka Foberová

Český zahrádkářský svaz

Základní organizace ČSZ ve Stříteži v souladu s plánem činnosti na letošní rok uspřádala dne 25. května zájezd pro své členy i zájemce z řad spoluobčanů. Program zájezdu byl velmi zajímavý a pestrý. První zastávkou bylo Muzeum pálenic ve Vlčnově. Dále jsme pokračovali do obce Modrá, kde jsme všichni měli možnost navštívit expozici "Živá voda", na tomto místě je možno v podvodním tubusu pozorovat život ryb. Na třetí zastávce jsme se rozhodovali, zda si prohlédneme repliku slovanského sídliště z 9. století v blízkém archeoskanzenu, nebo navštívíme Velehrad. Po společném obědě jsme se přesunuli do vinného sklípku v Uherském Hradišti, kde jsme strávili, jak jinak, než příjemné odpoledne.

Pietrzyková Vanda

Ve Stříteži to žije!

Díky skvělé spolupráci Občanského sdružení rady rodičů při ZŠ a MŠ a obce Střítež, mohlo od začátku roku 2013 proběhnout několik báječných akcí, které vykouzlily úsměvy na tvářích dětí a potěšily také nás velké. V polovině února 2013 proběhl tradiční školní ples, tentokrát v irském stylu, k vidění bylo vystoupení žáků základní školy, ale také představení irských tanců. Následující neděli, tedy 17. února 2013, proběhl v KD dětský karneval, pobavit se a zatančit přišlo velké množství dětí v doprovodu rodičů, jimž dělali společnost „klauni z Balónkova“. Poslední dubnový den se uskutečnil druhý ročník „Pálení čarodějnic“ na prostranství za kulturním domem. I toto kouzelné odpoledne si děti velice užily, změřily své síly jako čarodějnice a čarodějové v mnoha magických disciplínách, soutěžily o nejlepší kostým. Na závěr všichni mohli obdivovat ohňovou show, poté si ještě zazpívat o ohýnku za doprovodu kytarových melodií. Poslední dosavadní akcí byly dětské radovánky, které se uskutečnily v sobotu 8. června 2013. Pro děti byl připraven bohatý soutěžní program spolu s rádiem Čas, večer hrál poté k zábavě nám starším, místní DJ. Fotografie z akcí OSSR je možno zhlédnout na webových stránkách školy (www.zsstritezuct.net) ve fotogalerii. Za všechny tyto krásné akce a především za snahu, aby se v obci něco dělo, děkujeme celému rodičovskému sdružení a těm, kteří jim jsou v tomto snažení nápomocní.

Za všechny spokojené rodiče i děti Dagmar Lokayová

Fotografie z akcí pořádaných OSRR

Rok 2013 rozpoczął się dla nas Zebraniem Sprawozdawczym – podsumowaniem działalności za rok 2012 a rok ubiegły był rokiem jubileuszowym, 65 rokiem od założenia naszego Koła PZKO. W miesiącu październiku uczciliśmy jubileusz uroczystym koncertem, który odbył się w naszym Domu Kultury. A program naprawdę był bogaty. Wystąpił chórkiem dziecięcy z gnojnickiej szkoły z bardzo pięknymi i wesołymi dziecięcymi piosenkami, swoje wiersze przedstawiła Ewa Furtek z Ligotki Kameralnej, zatańczył dla nas zespół Młode Oldrzychowice. Nie brakowało także chóru, który pracuje przy naszym kole PZKO, chóru Godulan – Ropica. Chór ten, nota bene, obchodził w roku 2011 swoje 60-lecie. Wprawdzie w czasach dzisiejszych śpiew chóralny staje się coraz bardziej niemodny i od liczba chórzystów spadła do tego stopnia, że chór połączył się z chórem Ropica, jednak jest nadal czego posłuchać. Pod kierownictwem prof. Alojzego Suchanka zaledwie dwudziestka zapalonych śpiewaków osiągnęła ostatnio bardzo dobry poziom. Na repertuar chóru składają się pieśni różnego gatunku: patriotyczne, świeckie, ludowe i sakralne, śpiewane jak w języku polskim tak i czeskim. Chór występuje zwłaszcza w okresie świątecznym z koncertem kolęd w okolicznych kościołach, śpiewa także seniorom w domach opieki społecznej w Ropicie, Gnojniku czy też Ligotce Kameralnej. Jest częstym gościem na nieborowskiej Oszeldówce, na Dożynkach w Gutach i na innych imprezach. Tradycyjnie jak co roku swój sezon 2012/2013 zakończą chórzyści trochę spóźnionym smaženiem jajecznicą wraz z trzycieskim kołem PZKO w naszej świetlicy. Odbędzie się ono w ostatni czerwcowy piątek.

Zarząd MK PZKO w Trzycieżu

Zajímavosti

Co umí stromy

Stromy filtrují vzduch

Vegetace působí jako přirozený filtr škodlivých látek v ovzduší. Stromy zachycují především jedovatý přízemní ozón a jemný polévatý prach, který na sebe váže řadu toxických látek, dále oxidy síry a dusíku, oxid uhelnatý a další látky.

Stromy zlepšují kvalitu vzduchu

Stromy zvlhčují vzduch a zlepšují tím jeho kvalitu z hlediska lidského zdraví (to je důležité zejména pro astmatiky). Zároveň některé dřeviny do svého okolí uvolňují silice (tzv. fytoncidy), které hubí nebezpečné choroboplodné zárodky.

Stromy vyrovnávají teplotní extrémy

V zimě brání stromy vysázené v blízkosti budov jejich vysokým tepelným ztrátám, neboť zmírňují proudění studeného vzduchu. V létě naopak vegetace ochlazuje své okolí lépe a efektivněji než veškerá klimatizační zařízení.

Stromy vytvářejí kyslík

Vzrostlý strom vyrobí takové množství kyslíku, že by teoreticky pokrylo potřebu kyslíku k dýchání nejméně deseti lidí.

Stromy tlumí hluk

Zeleň funguje jako protihluková bariéra.

Stromy utvářejí krajinu

Význam stromů pro krajinu si naši předkové uvědomovali přinejmenším od renesance. V té době začíná přechod od krajiny obývané a využívané, ke krajině utvářené, komponované, krajině kulturní. Dodnes můžeme obdivovat stromy vysazené v těch dobách; jejich myšlenkovým dědictvím je i dnešní tradice stromořadí.

Stromy jsou posledním zbytkem přírody ve městech

Zeleň v městském prostředí takřka odtrženém od přírody umožňuje vnímat přirozené rytmy, zejména střídání ročních období. Zelené plochy a parky jsou místem ke sportování i odpočinku, stromy jsou zdrojem inspirace a estetických požitků.

Strom je biotopem

Strom vytváří prostředí pro život dalších, na něj vázaných druhů rostlin a živočichů. Zejména dožívající, trouchnivější stromy s dutinami nabízejí příležitosti k životu bohaté paletě druhů včetně druhů ohrožených a chráněných. Jednotlivé stromy v zemědělské krajině slouží jako útočiště pro ptáky a pro hmyz.

Zpracováno z webových stránek (www.arnika.org)

Většina těchto informací o blahodárném působení vzrostlých stromů (a to především listnatých) na naše životní prostředí je nám všem dobře známá. Proto jsou přinejmenším udivující žádosti některých občanů o kácení stromů, často z malicherných důvodů, jako například zanesení zahrad spadáním listů ...

Možná, že právě tyto postoje byly impulsem pro OS „Střítež – Za zdravé životní prostředí“, že se jeho zástupci spolu s dalšími dobrovolníky z řad obyvatel Stříteže rozhodli v sobotu 18. 5. 2013 na předem vytipovaných místech vysadit bezmála 60 ks mladých dubů a lip.

starosta Petr Machálek

Z kroniky obce

Životní podmínky za feudalismu

Nejstarší a první zprávu o životě a povinnostech poddaných obce Třítež nám poskytuje urbář z roku 1691. Uvedený urbář popsal a zveřejnil František Popiolek a ukazuje se, že nejtěžší poddanské povinnosti vůči vrchnosti měli sedláci, zatím co ostatní kategorie poddaných se těšily o něco lepším podmínkám.

Sedláci museli kromě zemědělských prací na svých pozemcích navíc obdělávat panská pole, přást příze z panských surovin, pěstovat chmel a tak podobně. Tito sedláci vykonávali veškeré roboty, které jim vrchnost nařídila a to jak potahem tak i pěší, prováděli údržbu panských budov, káceli dříví a svázeli je na folvark a podobně.

Zahradníků bylo v obci sedm. Jejich daně činily 18 grošů, z dodávkových povinností po dvě slepice, 30 vajec a jeden kus příze. Mimo to vykonávali veškeré pěší roboty v jedné osobě, plnili funkci poslů, mlátili

veškeré zrna, z něhož dostávali patnáctou část a z milosti pána i chléb, jídlo jen v době žní nebo kosení trav.

Chalupníci platili celkem 8 dolarů 33 grošů a k tomu dávali navíc 7 čtvrtí chmele, 6 čtvrtí kmínu, 4 husy a 84 loktů příze, pracovali 2 dny o žních a 2 dny při sklizni sena a na každého připadl jeden den kosení. Za to mohli pásti dvě krávy na pozemcích folvarku. Z vymláčeného obilí dostávali čtrnáctou míru. Svobodní chalupníci, mlynáři a jiní řemeslníci měli různé specifikované povinnosti. A ta nejnižší kategorie obyvatel, kteří neměli žádných polností, nedávali též žádných peněžitých dávek, zato však měli nepřetržitou pracovní povinnost. Pracovali jako dělníci v ovocných sadech, nebo jako hlídači, povozničili s panskými potahy, byli povinni mlátit a vykonávat veškeré přikázané práce pro folvark. Jejich ženy měly povinnost vykonávat službu u dvora samy,

nebo i s dětmi, pracovaly na panských polích, za což dostávaly dvakrát denně jídlo.

Mimo uvedené panské povinnosti museli ještě všichni bez rozdílu zúčastnit se lovů s potřebným náradím a také měli povinnost odevzdávat Střítežskému faráři desátek ve formě 6 čtvrtí žita a ovsa, zatím co vrchnost dávala jen 2 čtvrti téhož obilí. Příznačné pro drobnou slezskou šlechtu bylo

to, že poddanské robotní povinnosti nebyly konkrétně vymezeny, ale určeny jen slovy: robotovat, kolik se poručí. Proto se poddaní nemohli odvolat.

Kronikářka obce Ing. Silva Kaletová

Škola

Výlet na Bahenec v rámci přeshraniční spolupráce

Dne 14. 5. 2013 jsme se s žáky slovenské školy z Krasňan zúčastnili akce „**Děti zvířátkům**“ v Oboře Bahenec.

Ráno už jsem nemohl dospát, takže jsem do školy dorazil s velkým předstihem. Spolu s dalšími nadšenými spolužáky jsme o půl osmé nastoupili do autobusu, který nás dovezl do Písku. Tam jsme chvíli čekali na autobus se slovenskými kamarády a pak už jsme společně pokračovali na Bahenec.

Před vchodem do obory už na nás čekali studenti Střední lesnické školy z Hranic na Moravě, kteří nás přivítali a zatroubili nám na lesní rohy. Potom přijela bryčka tažená párem krásných vraníků, na které se vezli další trubači.

Rozdělili jsme se na tři skupiny – českou, slovenskou a smíšenou. Naše skupina vyrazila na prohlídku obory. Viděli jsme zvířata, která při běžné procházce lesem jen tak neuvidíme – jelena, tetřevy, káně, sovy, výra ... Sokolník, pan Martynek nám pak ukazoval výcvik káně harrisovy. Navštívili jsme také hájenku, kde byla spousta vycpaných zvířat a loveckých trofejí. Tady jsem nejvíce obdivoval kožešinu vlka. Potom se naše skupina zúčastnila interaktivní hravé výuky o přírodě – projektu „**lesní pedagogika**“. Lektory byli studenti lesnické školy. Naučili jsme se například měřit tloušťku stromu a odhadnout jeho výšku, dozvěděli jsme se spousta zajímavostí o přírodě a zvířatech.

Pak už následoval výborný oběd v krásném hotelu a cesta do školy. Na závěr nás a naše slovenské kamarády čekal program v naší škole. Skládali jsme obrázkové puzzle se zvířaty, se kterými jsme se seznámili na výletě, se zašifrovaným popisem jejich života. Akce se mě i mým spolužákům velice líbila a už se těšíme na červen, na třídení výlet na Slovensko.

Jan Ament, žák 5. ročníku ZŠ Střítež

Další postřehy z výletu: (vybráno ze slohových prací žáků 2. a 3. ročníku)

„Když jsme dojeli na Bahenec, před bránou stál jelen evropský a za ním pobíhali daňci.“

„Jestlipak víte, že manželka daňka se jmenuje daněla?“

„Viděli jsme srst od vlka a otvírátko od piva z rohu.“

„Ze všeho nejvíc se nám líbilo krmení zvířat.“

„Potom jsme se šli podívat dolů na velké jezero a v něm bylo asi milion pulců.“

„Tento výlet se mi moc líbil a děkuji paním učitelkám za snahu.“

Název projektu: Rozvoj přeshraniční spolupráce prostřednictvím vytvoření sítě aktivní spolupráce základních škol
Kód projektu ITMS II: 22410220039

Zhodnocení školního roku 2012-13

S blížícími se prázdninami nastává i čas rekapitulace a hodnocení, co se v naší škole ve školním roce 2012-2013 povedlo, co se změnilo a jak se nám daří realizovat naše plány. Ráda bych zmínila organizační změny a stavební úpravy, které se již uskutečnily nebo jejichž realizace nás teprve čeká. Patří k nim v první řadě rozhodnutí o zřízení III. třídy mateřské školy v současných prostorách školní družiny (nad poštou). Chtěla bych touto cestou poděkovat zastupitelstvu Obce Střítež za finanční podporu, díky které můžeme vyhovět velkému zájmu rodičů o předškolní vzdělávání svých dětí. Plánujeme rekonstrukci stávajících prostor, při které dojde k vybudování zázemí odpovídajícímu organizačním a hygienickým nárokům na předškolní vzdělávání. Další náročné stavební úpravy nás čekají rovněž v hlavní školní budově, neboť díky níže zmíněnému dotačnímu programu dojde k výměně oken a zateplení půdních prostor. Kdybych měla stručně vyjádřit charakter právě končícího školního roku, pokud se týká života školy, pojmenovala bych jej „rokem cestování a zážitků“, neboť jsme v rámci projektu „Rozvoj cezhraničnej spolupráce prostredníctvom vytvorenia siete aktivnej spolupráce základných škôl“ 2012-2014 financovaného z "Operačného programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013" v základní škole nastartovali tříletou spolupráci se slovenskou Základní školou Krasňany, při níž se žáci obou zemí účastní zajímavých kulturních, sportovních a přírodovědných akcí u nás i na Slovensku. Navíc to byl rok bohatý i na další školní a mimoškolní aktivity, které pro nás připravilo nové vedení Občanského sdružení Rady rodičů. S podrobnostmi o jednotlivých akcích se můžete seznámit na našich stránkách školy www.zsstritezuct.net, kde najdete i pestrou fotogalerii z celého školního roku. Chtěla bych touto cestou poděkovat výboru OSRR za obětavost a skvělou organizaci jednotlivých akcí, a zároveň vyjádřit naději, že dobrá spolupráce s rodiči, které si velice vážíme, bude i v dalších letech pokračovat na tak dobré úrovni. V životě naší školy patří na významné místo také spolupráce základních škol v rámci Mikroregionu obcí povodí Stonávky, která funguje již od roku 2000 a stala se již tradicí. Naše škola přispěla již po jedenácté uspořádáním hudebního a výtvarného projektu „Rozvíjej se, poupátko“, který letos v kulturním domě hostil téměř sedmdesát účastníků z MOPS i Slovenska. Pro příznivce naší soutěže máme dobrou zprávu – příští rok se můžete těšit opět na rozšířenou podobu projektu o další dva regiony, takže kromě žáků základních škol Mikroregionu obcí povodí Stonávky se do soutěže mohou přihlásit také zájemci

z Třinecka a Jablunkovska, přičemž výherci z těchto regionů postoupí do finálového kola, které se uskuteční v Třinci, tak jak tomu bylo poprvé v minulém roce u příležitosti 10. výročí soutěže. Tato rozšířená podoba, kterou jsme se rozhodli realizovat každé dva roky (v sudých ročnících), je jedinečná také v tom, že se jí mohou zúčastnit i studenti ve věku od 15 do 21 let. Bližší informace budou včas oznámeny jednotlivým školám, najdete je i na stránkách www.zsstritezuct.net nebo na facebookové stránce projektu. Život v mateřské škole byl díky skvělé pedagogické práci vyučujících rovněž velmi pestrý. Při netradičních projektových dnech mohly děti prožít „dny s indiány“, vycestovat za zvířaty do Afriky či u Ropičanky s opravdovou vodní vílou „otevřít studánky“. K hodnocení školního roku patří také zmínit úspěchy našich žáků. Nejvíce se nám dařilo v soutěžích zpěvu, možná proto, že se snažíme v dětech budovat k hudbě pozitivní vztah jako protiklad k přetechnizované době a způsob, jak vyjádřit a pěstovat estetické hodnoty, které jsou dnes v běžném životě podceňovány. V regionálním kole pěvecké soutěže v interpretaci lidových písní „Klíček“ v Třinci se podařilo třem zpěvákům ze čtyř z naší školy, kteří se zúčastnili, získat vysoké hodnocení – v nejmladší kategorii (1. a 2. ročník) získali Samuel Kubisz 1. místo a Matouš Farník 2. místo, v kategorii pro 5. a 6. ročník si Simona Bobotová ve velké konkurenci vybojovala krásné 3. místo. V pěvecké soutěži „Poupátko“, tentokrát ve zpěvu populárních písní, vybojovali „medailové pozice“ Anetka Pyszková (1. místo), Matouš Farník (3. místo) a Simona Bobotová (3. místo). Ve výtvarné soutěži uspěli se svým výtvorem na téma „Pravěk“ Zuzanka Kajzarová (1. místo), Tereška Pietrzyková (cena poroty) a Nikola Fiedorová (1. místo). Všem jmenovaným srdečně gratulujeme ☺!!! Chtěla bych poděkovat všem zaměstnancům naší školy, že se nám společně podařilo v roce plném změn zvládnout chod školy na jedničku a vytvořit dětem kvalitní podmínky pro jejich vzdělávání. Velmi si vážím úzkého vztahu a dobré spolupráce mezi pedagogy i ostatními zaměstnanci ze ZŠ a MŠ, jejich ochoty podílet se na společných aktivitách. Napomáhá to dobrým vztahům celého pracovního kolektivu, které jsou bezesporu důležité i pro vytváření celkového klimatu školy a budování pozitivní atmosféry mezi dětmi. A co si přát do nového školního roku? Hodně sil načerpaných pohodovým prožitím prázdninového času, abychom zdraví a odpočínutí 2. září 2013 mohli úspěšně nastartovat další ze školních let...

ředitelka školy Dagmar Machálková

Poděkování

Poděkování dětem

V pátek 31. května 2013 proběhlo na sběrném dvoře v Třanovicích vyhlášení výsledků soutěže firmy Nehlsen ve sběru papíru a pet lahví organizované pro školy v regionu. Naše střítežská škola, která se soutěže účastnila poprvé, mile překvapila, když v konkurenci sedmi škol obsadila druhé místo za více než tunu nasbíraného papíru! Poděkování patří všem dětem i rodičům, kteří do soutěže přispěli.

starosta Petr Machálek

Poděkování

Touto cestou bychom chtěly jmenovitě poděkovat paní místostarostce Mgr. Adéle Kapitanovové, panu starostovi Petru Machálkovi, paní ředitelce ZŠ a MŠ Mgr. Dagmar Machálkové, paní učitelce Chalupové a všem ostatním, kteří se rozhodli vyjít vstříc všem maminkám, jejichž děti nebyly přijaty do MŠ z kapacitních důvodů. Jsme velice rády, že jste danou situaci vyřešili a budujete nové třetí oddělení.

maminky ze Stříteže a okolí